

Donderdag 24 september 2026 – 20:00

SINT-DIMPNAKERK GEEL

Constantinople

Bach Khayyam

Kiya Tabassian

setar, zang & artistieke leiding

Hana Blažíková

sopraan

Michel Angers

theorbe

Didem Basar

qanun

Patrick Graham

percussie

Tanya LaPerrière

barok viool

Johanna Rose

viola da gamba

Neva Özgen

kemençe

Tineke Steenbrink

portatief orgel

Conseil
des arts
et des lettres
du Québec

Canada Council
for the Arts

Conseil des arts
du Canada

Programma

Ach, dass nicht die letzte Stunde, BWV 439 > Schemellis Liedboek
Hengame sabouh ey saname farokh pey, RK 178 > Khayam / Kiya Tabassian

Zerfließe, mein Herze, BWV 245 > Johannespassie
In ghafeleye Omr ajab migozarad, RK 66 > Khayam / Dimitrie Cantemir
Vergiss mein nicht, BWV 505 > Schemellis Liedboek
Khayam agar ze badeh masti khosh bash, RK 116 > Khayam / Kiya Tabassian

Bist du bei mir, BWV 508 > Notenboek van Anna Magdalena Bach
Warum betrübst du dich, BWV 516 > Notenboek van Anna Magdalena Bach

Asrare azal ra na to daniyo na man, RK > Khayam / Kiya Tabassian
Quia Respexit, uit het Magnificat (BWV 243)

La Fugua d'Antonio, Kiya Tabassian
Den Tod niemand zwingen kunnt, BWV 4

Ich ende behende, BWV 57
Yaran-e movafegh hame az dast shodand, RK 95 > Khayam / Kiya Tabassian

Ich lege mich in diese Wunden, recitatief, BWV 199
Wie freudig ist mein Herz, aria, BWV 199

Constantinople & Hana Blažíková:

Bach & Khayyam

‘Een onwaarschijnlijke, maar uiteindelijk vanzelfsprekende ontmoeting’ – zo noemt Kiya Tabassian de combinatie van Johann Sebastian Bach en Omar Khayyam in één concertprogramma. Tijdens hun ondermaanse leven hadden de twee elkaar nooit kunnen tegenkomen: de Perzische wetenschapper en dichter Omar Khayyam leefde ruim een half millennium vòòr Bach, en de plaatsen waar ze woonden, zijn duizenden kilometers van elkaar verwijderd. Maar er zijn ook onvermoede raakpunten, en precies dáár is het Tabassian en zijn ensemble Constantinople – ‘meesters in de kunst van de ongebruikelijke ontmoetingen’ – om te doen. Door die raakvlakken op te zoeken ontstaat een creatieve wisselwerking, waarbij de muziek van Bach en de poëzie van Khayyam een nieuw licht op elkaar kunnen werpen. Constantinople behandelt hen ook doelbewust niet als museumstukken, maar als deel van een levende traditie, waarin hun werken hergebruikt, herbekeken en herwerkt kunnen worden. Ze brengen zo niet alleen een historisch, maar ook een hedendaags verhaal.

Omar Khayyam (1048-1131) werd geboren in Nishapur, in het huidige Iran, en staat bekend als wiskundige, astronoom, filosoof en dichter. Zo schreef Khayyam meerdere vernieuwende wiskundige traktaten, die nog eeuwen later hun invloed uitoefenden. In 1074 richtte hij, in opdracht van sultan Malik-Shah, een sterrenobservatorium op in Isfahan en in de daaropvolgende jaren legde hij zich toe op de berekening van het zonnejaar, de precieze tijd die de aarde nodig heeft om één keer rond de zon te draaien. Op basis daarvan ontwikkelde hij de zogeheten Jalali kalender. Die is een stuk accurater dan de Gregoriaanse kalender, die een kleine 500 jaar later ingevoerd werd, en vormt tot op vandaag het fundament van de Perzische kalender. Wie op zoek gaat naar Khayyam-de-dichter, stuit evenwel snel op een raadsel. Waar zijn werk als wiskundige en astronoom goed gedocumenteerd is, blijkt dat voor zijn filosofische en poëtische werk allerminst het geval.

De bekendheid van Khayyam als dichter nam een hoge vlucht in de tweede helft van de negentiende eeuw, nadat Edward FitzGerald in 1859 een Engelse vertaling van een groot aantal gedichten uitbracht onder de titel *Rubaiyat of Omar Khayyam*. Het woord *rubaiyat* betekent zoveel als ‘kwatrijnen’, de vorm waarin de gedichten geschreven zijn: een korte tekst van vier regels, waarvan de eerste, de tweede en de vierde rijmen. Het is echter de vraag hoeveel van die kwatrijnen écht van de hand van Khayyam zijn. Bronnen over Khayyams poëzie dateren steevast van jaren, zoniet eeuwen na zijn dood, terwijl geschriften van tijdgenoten er amper melding van maken. Misschien schreven latere dichters, in het kielzog van zijn Khayyams naamsbekendheid in het middeleeuwse Midden-Oosten, kwatrijnen *in de stijl van*, die (al dan niet met opzet) aan hun gerespecteerde voorganger werden toegeschreven?

Mettertijd doken bovendien vervalste handschriften op. In elk geval sprong FitzGerald tamelijk los om met zijn bronnenmateriaal: zijn Engelse vertaling is erg vrij, hier en daar combineerde hij versregels van verschillende gedichten, en hij plaatste de kwatrijnen zelf in een volgorde die, volgens hem, een coherent geheel opleverde, maar die geen verband houdt met enig historisch fundament. De waas van mysterie rondom de gedichten lijkt evenwel geen afbreuk te doen aan hun aantrekkingskracht: FitzGerald's *Rubaiyat of Omar Khayyam* kende meerdere uitgaves, werd veelvuldig vertaald (ook in het Nederlands) en groeide uit tot een klassieker. Tegen het einde van de negentiende eeuw waren er in de Engelstalige wereld zelfs Khayyam-clubs!

De kwatrijnen die Kiya Tabassian op muziek zette, hebben allemaal dezelfde, uiterst beknopte vorm. Al snel valt op dat er ook inhoudelijk een sterke rode draad door de gedichten loopt. Zonder veel omhaal wijst de dichter op de eindigheid van het aardse leven – we zijn stofjes onder de sterrenhemel – om de lezer in één adem aan te manen om de schoonheid van dat leven niet aan zich voorbij te laten gaan. Vaak heeft hij het over het genoeg van goede wijn, goed gezelschap en goede gesprekken. De kracht van Khayyams verzen ligt erin dat die beelden op meerdere manieren te lezen zijn: letterlijk, of als metafoor voor een spirituele of zelfs mystieke ervaring. Dat die twee lezingen met elkaar in tegenspraak zijn, levert uiteraard enige controverse op onder kenners. Khayyams levenswerk als wiskundige en astronoom indachtig, is er evenwel ook een derde interpretatie mogelijk, ergens tussen die twee polen in: als verwijzing naar het nieuwsgierige zoeken naar kennis, in het volle besef dat de menselijke geest slechts een piepkleinste fractie van de kosmos kan bevatten, maar niettemin met plezier in het zoeken aan sich en – af en toe – een verrukkelijk moment van inzicht.

Constantinople wisselt Tabassians zettingen van kwatrijnen van Khayyam af met vocale werken van **Johann Sebastian Bach (1685-1750)**. Stuk voor stuk zijn het religieuze composities, afkomstig uit kerkelijke cantates, de Johannespassie of *Schemellis Gesangbuch* (een verzameling religieuze gezangen van verschillende componisten, bekend onder de naam van de samensteller ervan, Georg Christian Schemelli). Enkel het weergaloze, alom bekende *Bist du bei mir* vormt daarop een uitzondering. Die aria is afkomstig uit het *Zweiten Notenbuch der Anna Magdalena Bach*, dat Bach in 1725 samenstelde voor zijn tweede echtgenote. De melodie is bovendien niet van zijn hand, maar een arrangement van een aria uit de grotendeels verloren gegane opera *Diomedes* van Gottfried Heinrich Stölzel (1690-1749). De gekozen werken zijn erg uiteenlopend van vorm en omvang, maar allemaal hebben ze een uitgesproken, persoonlijke spirituele lading. Behalve *Den Tod niemand zwingen kunnt* zijn de teksten geschreven in de eerste persoon enkelvoud en vaak draaien ze rond de verbinding van de mens met God of, algemener gesteld, iets dat groter is dan zichzelf. Niet zelden gaat het over het vooruitzicht op de dood.

Opvallend is het enorme emotionele spectrum dat doorheen de verschillende stukken aan bod komt. Het grootste gevoel van droefenis is voorbehouden voor die gezangen die direct betrekking hebben op de dood van Jezus: *Den Tod niemand zwingen kunnt*, afkomstig uit de cantate *Christ lag in Todesbanden* BWV 4 en *Zerfliesse, mein Herze* uit de Johannespassie. De twee liederen uit *Schemellis Gesangbuch* hebben dan weer een sterk introspectief karakter, wat zich vertaalt in een sobere zetting en een ingetogen harmonie. Van een heel andere orde zijn de aria's *Bist du bei mir, Ich ende behende mein irdisches Leben* (uit de cantate *Selig is der Mann* BWV 57) en *Wie freudig ist mein Herz* (uit de cantate *Mein Herze schwimmt im Blut* BWV 199). De eigen dood wordt hier met overgave, zelfs vreugde tegemoet getreden (hoe paradoxaal dat voor de hedendaagse luisteraar ook mag klinken). Van enige soberheid is geen sprake: Bach kiest voluit voor snellere tempi, grote tertstoonarden en rijke melodische lijnen vol versieringen en uitgesponnen notenslierten. Tegelijk klinkt in elke noot zijn zin voor kraakheldere, weloverwogen structuren door, die de muziek een groot gevoel van standvastigheid geven. Precies die combinatie verleent de aria's hun emotionele gelaagdheid, die wel het spiegelbeeld lijkt van die van Khayyams gedichten. Beide ademen een uitgesproken besef van eindigheid, met de berusting en de kalme kracht van iemand die ergens in gelooft – als twee kanten van dezelfde medaille: een onwrikbare levenslust en een al even onwrikbaar vertrouwen in wat daarna komt.

Rebecca Diependaele

Teksten

Ach, dass nicht die letzte Stunde, BWV 439

Ach, dass nicht die letzte Stunde
Meines Lebens heute schlägt
Mich verlangt von Herzensgrunde
dass man mich zu Grabe trägt;
denn ich darf den Tod nicht scheuen,
ich bin längst mit ihm bekannt
führt er doch aus Wüsteneien
mich ins das gelobte Land.

Hätte gleich mein ganzes Leben
Friede, Ruh und Sicherheit,
macht die Sünde doch darneben
lauter Unruh, Furcht und Streit.
Diese Plage, dies Verderben
Weicht von mir nicht eher hin,
als bis durch ein sanftes Sterben
Ich bei Gott im Segen bin.

Ach, das Grab in kühler Erde
ist des Himmels Vorgemach,
und wenn ich zu Staube werde,
so zerstäubt mein Weh und Ach;
ja, verlier ich Leib und Glieder,
so verlier ich nichts darbei,
denn Gott machet alles wieder
aus den alten Stücken neu.

Meine Seele zieht indessen
in den Zimmern Gottes ein.
O wer mag die Lust ermessen!
Welche da wird ewig sein;
itzt entzückt mich schon das Sehnen,
was wird erst alsdenn geschehen,
wenn mich Gottes Hand wird krönen,
und ich ihn kann selber sehn?

*Ach, mocht het laatste uur
van mijn leven vandaag nog slaan!
Mijn hart verlangt er vurig naar
om naar het graf gedragen te worden;
want ik hoef de dood niet te vrezen,
ik ben er allang mee vertrouwd—
immers, zij leidt mij uit deze woestijn
naar het beloofde land.*

*Zelfs als heel mijn leven
vol vrede, rust en veiligheid was,
dan nog maakt de zonde het
vol onrust, angst en strijd.
Deze kwelling, dit verderf,
zal niet van mij wijken
totdat ik, door een zachte dood,
gezegend ben met God.*

*Ach, het graf in de koele aarde
is de voorkamer van de hemel,
en wanneer ik tot stof verga,
verwaaien ook mijn verdriet en angst;
ja, al verlies ik lichaam en ledematen,
ik verlies er niets mee,
want God zal alles opnieuw maken
uit de oude brokstukken.*

Ondertussen treedt mijn ziel
de kamers van God binnen.
Oh, wie kan de vreugde doorgronden
die daar eeuwig zal zijn?
Nu al ben ik verrukt door het verlangen
hoe zal het dan wel niet zijn,
wanneer Gods hand mij zal kronen
en ik Hem van aangezicht
tot aangezicht mag zien?

Ach, ich weiss nichts mehr zu sagen,
denn ich bin ganz ausser mir,
kommt, ihr Engel, bringt den Wagen,
führet ihn vor meine Tür,
Ich will fahren, ich will scheiden,
scheiden will ich aus der Welt,
fahren will ich zu den Freuden,
die mein Jesus hat bestellt.

Gute Nacht, ihr Eitelkeiten!
Falsches Leben, gute Nacht!
Gute Nacht, ihr schönsten Zeiten!
Denn mein Abschied ist gemacht.
Weil ich klebe, will ich sterben,
bis die Todesstunde schlägt,
da man mich als Gottes Erben
durch das Grab in Himmel trägt.

*Ach, ik heb niets meer te zeggen,
want ik ben volkomen overweldigd;
kom, engelen, breng de wagen,
breng hem tot aan mijn deur.
Ik wens te gaan, ik wens te scheiden,
te scheiden van deze wereld;
ik verlang te reizen naar de vreugde
die mijn Jezus heeft bereid.*

*Goedenacht, gij ijdelheden!
Vals leven, goedenacht!
Goedenacht, gij verachtelijke tijden,
want ik heb mijn afscheid genomen.
Omdat ik mij aan God vastklamp,
wens ik te sterven,
totdat het uur van de dood slaat,
en ik, als Gods erfgenaam,
door het graf heen naar de hemel
word gedragen.*

Hengame sabouh ey saname farokh pey, RK 178

هنگام صبح ای صنم فرخ پی
بر ساز ترانه‌ای و پیش‌آور می
کافکند بخاک صد هزاران جم و کی
این آمدن تیرمه و رفتن دی

*O Luchtige Liefde, 't is tijd voor
de ochtenddrank, ik bid u,
Haal de beker en zing een lied,
wees vrolijk; De eindeloze cyclus van
Pijl en Dag heeft reeds honderdduizend
Jams en Keys in het stof geworpen.*

Zerfließe, mein Herze, BWV 245/63

Zerfliesse, mein Herze, in Fluten der Zähren
Dem Höchsten zu Ehren!
Erzähle der Welt und dem Himmel die Not:
Dein Jesus ist tot!

*Smelt, mijn hart, in stromen van tranen,
om de Allerhoogste te eren!
Vertel de wereld en de hemel van je nood:
Jouw Jezus is dood!*

In ghafeleye Omr ajab migozarad, RK 66

این قافله عمر عجب می‌گذرد
دریاب نمی‌که با طرب می‌گذرد؛
ساقی، غم فردای حریفان چه خوری
پیش آر پیاله را، که شب می‌گذرد

Eén moment in de woestenij
van de vernietiging,
Eén moment om van de Bron
des Levens te proeven—
De sterren gaan onder, en de karavaan
Vertrekt naar de dageraad
van het Niets—Oh, haast u!

Vergiss mein nicht, BWV 505

Vergiss mein nicht,
vergiss mein nicht, mein allerliebster Gott.
Ach! höre doch mein Flehen,
ach! lass mir Gnad geschehen,
wenn ich hab Angst und Not,
du meine Zuversicht,
vergiss mein nicht, vergiss mein nicht.

Vergeet mij niet,
vergeet mij niet, mijn liefste God.
Oh, hoor mijn smeekbede,
schenk mij Uw barmhartigheid
wanneer ik in angst en nood verkeer.
U, mijn toevlucht—
vergeet mij niet, vergeet mij niet.

Vergiss mein nicht,
vergiss mein nicht,
ach treibe fern von mir
des bösen Feindes Tücke,
ingleichen das Gelücke,
das mich nur trennt von dir,
du meines Lebens Licht,
vergiss mein nicht, vergiss mein nicht.

Vergiss mein nicht,
vergiss mein nicht,
mein allerhöchster Gott.
Vergib mir meine Sünden,
ach! lass mich Gnade finden,
so hat es keine Not,
wenn solche mich anficht,
vergiss mein nicht, vergiss mein nicht.

Vergiss mein nicht,
vergiss mein nicht,
wenn mich die böse Welt
mit ihrer Bosheit plaget
und mir von schätzen saget,
die sie doch nicht behält.
Ich bin ihr nicht verpflichtet',
vergiss mein nicht, vergiss mein nicht.

Vergiss mein nicht,
vergiss mein nicht,
wenn itzt der herbe Tod
mir nimmt mein zeitlich Leben,
du kannst ein besseres geben,
mein allerliebste Gott;
hör, wenn dein Kind noch spricht:
Vergiss mein nicht, vergiss mein nicht!

*Vergeet mij niet, vergeet mij niet,
verdrijf ver van mij
de sluwheid van de boze vijand,
evenals het vluchtige fortuin
dat mij alleen maar van U wegtrekt.
U, het licht van mijn leven—
vergeet mij niet,
vergeet mij niet.*

*Vergeet mij niet, vergeet mij niet,
o allerhoogste God.
Vergeef mijn zonden,
laat mij genade vinden,
dan kan geen ontbering mij deren
wanneer verzoeking dichtbij komt—
vergeet mij niet,
vergeet mij niet.*

*Vergeet mij niet,
vergeet mij niet,
wanneer deze boze wereld
mij kwelt met haar kwaad
en spreekt van schatten
die zij niet kan behouden.
Ik ben haar niets verschuldigd—
vergeet mij niet, vergeet mij niet.*

*Vergeet mij niet,
vergeet mij niet,
wanneer de bittere dood
mijn aardse leven wegneemt—
U kunt een beter leven geven,
mijn allerliefste God.
Hoor mij, Uw kind, dat nog spreekt:
Vergeet mij niet, vergeet mij niet!*

Khayam agar ze badeh masti khosh bash, RK 116

خیام اگر ز باده مستی خوش باش
با ماهرخی اگر نشستی خوش باش
چون عاقبت کار جهان نیستی است
انگار که نیستی چو هستی خوش باش

*En als de wijn die je drinkt,
de lip die je kust,
Eindigen in het Niets waarin
alle dingen eindigen, ja, bedenk dan,
terwijl je er bent, dat je slechts bent
wat je zult zijn.
Niets, minder zul je niet zijn.*

Bist du bei mir BWV 508

Bist du bei mir, geh' ich mit Freuden
zum Sterben und zu meiner Ruh'.
Ach, wie vergnügt wär' so mein Ende,
es drückten deine schönen Hände
mir die getreuen Augen zu!

*Als je bij me bent, ga ik met vreugde
naar de dood en naar mijn rust.
Ach, hoe tevreden zou mijn einde zijn,
als jouw schone handen zachtjes
mijn trouwe ogen zouden sluiten.*

Warum betrübst du dich, BWV 516

Warum betrübst du dich und beugest
dich zur Erden,
Mein sehr geplagter Geist,
mein abgematter Sinn?
Du sorgst, wie will es doch noch
endlich mit dir werden,
Und fährest über Welt und über Himmel hin.
Wirst du dich nicht recht fest
in Gottes Willen gründen,
Kannst du in Ewigkeit nicht wahre Ruhe finden.

*Waarom ben je zo bedroefd en ter aarde
gebogen, mijn ziel zo zwaar beproefd,
mijn geest zo moe? Je maakt je zorgen
over hoe de dingen uiteindelijk zullen
aflopen, en je gedachten zweven
voorbij de wereld en de hemel.
Tenzij je jezelf stevig wortelt in
Gods wil, zul je nooit, in alle
eeuwigheid, ware vrede vinden.*

Asrare azal ra na to daniyo na man

اسرار آزل را نه تو دانی و نه من،
وین حرف معمّا نه تو خوانی و نه من؛
هست از پس پرده گفت و گوی من و تو،
چون پرده برافتد، نه تو مانی و نه من

*Er was een deur waarvoor ik geen sleutel
vond: er was een sluier waar ik niet
doorheen kon kijken:*

*Er leek een tijdje wat gepraat over
mij en jou te zijn, en daarna niets meer
van jou and mij.*

Quia Respexit Magnificat (BWV 243)

Quia respexit humilitatem ancillae suae;
ecce enim ex hoc beatam me dicent

*Want Hij heeft de nederigheid van zijn
dienstmaagd aangezien; zie, van nu af aan
zullen alle geslachten mij zalig prijzen.*

Den Tod niemand zwingen kunnt, BWV 4

Den Tod niemand zwingen kunnt
Bei allen Menschenkindern
Das macht' alles unsre Sünd,
Kein Unschuld war zu finden.
Davon kam der Tod so bald
Und nahm über uns Gewalt,
Hielt uns in seinem Reich gefangen.
Halleluja!

*De dood kon niet worden overwonnen
Door welk mensenkind dan ook;
Dit werd allemaal veroorzaakt
door onze zonde,
Er was geen onschuld te vinden.
Zo kwam de dood zo snel
En kreeg hij macht over ons,
Hield ons gevangen in zijn rijk.
Halleluja!*

Ich ende behende, BWV 57

Ich ende behände mein irdisches Leben,
Mit Freuden zu scheiden
verlang ich itzt eben.
Mein Heiland, ich sterbe mit
höchster Begier,
Hier hast du die Seele,
was schenkest du mir?

*Ik beëindig snel mijn aardse leven,
met vreugde verlang ik er nu naar
om te vertrekken.
Mijn Heiland, ik sterf met
het diepste verlangen,
hier is mijn ziel;
wat zult U mij schenken?*

Yaran-e movafegh hame az dast shodand, RK 95

یاران موافق همه از دست شدند
در پای اجل یکان یکان پست شدند
خوردیم ز یک شراب در مجلس عمر
دوری دو سه پیشتر ز ما مست شدند

*Zie! sommigen die we liefhadden, de
lieflijksten en de besten die de tijd en het
lot uit al hun wijnjaren hebben geperst,
hebben hun beker een ronde of twee
eerder leeggedronken, en zijn een voor een
stilletjes naar hun rust geslopen.*

Ich lege mich in diese Wunden (Rezitativ) BWV 199

Ich lege mich in diese Wunden
Als in den rechten Felsenstein;
Die sollen meine Ruhstatt sein.
In diese will ich mich
im Glauben schwingen
Und drauf vergnügt und fröhlich singen

*Ik leg mij neer in deze wonden
alsof op een ware rots;
zij zullen mijn rustplaats zijn.
Daarop zal ik in geloof omhoogzweven
en daarom tevreden en vreugdevol zingen*

Wie freudig ist mein Herz

(Arie) BWV 199

Wie freudig ist mein Herz,
Da Gott versöhnet ist
Und mir auf Reu und Leid
Nicht mehr die Seligkeit
Noch auch sein Herz verschließt.

*Hoe vreugdevol is mijn hart,
Sinds God verzoend is
En, door mijn berouw en verdriet,
De redding niet langer onthoudt
Noch Zijn hart voor mij sluit.*

Biografie

Constantinople

Het Canadese ensemble Constantinople werd in 1998 opgericht in Montreal door Kiya Tabassian, de huidige artistiek leider. Inspiratie was de gelijknamige stad die Oost en West met elkaar verbindt. De missie is doorheen de jaren niet veranderd: het ensemble wil de rijke muzikale tradities van de wereld eren door nieuwe muziek te scheppen via unieke ontmoetingen, via het scheppen van bruggen tussen culturen, periodes, stijlen en mensen. Dat resulteerde al in 20 albums, 50 nieuwe creaties en reizen naar meer dan 240 steden in 53 landen.

Sinds de oprichting promoot het ensemble de creatie van nieuwe werken waarin muzikale elementen van diverse muzikale tradities uit de hele wereld zijn verwerkt, van middeleeuwse manuscripten tot hedendaagse esthetiek, langs Mediterraan Europa tot Oosterse tradities en Nieuwe Wereld Barok. Gesteund door een visie van onderzoek en creatie heeft Constantinople zijn krachten gebundeld met vooraanstaande internationale artiesten zoals de zangers Marco Beasley, Françoise Atlan, Savina Yannatou en Suzie Le Blanc; de Mandingo griot Ablaye Cissoko; het Griekse ensemble En Chordais, het Belgische duo Belem en de Amerikaanse groep The Klezmatics; sarangi virtuoos Dhruba Ghosh, de Syrische klarinettist en componist Kinan Azmeh, en de Iraanse kamancheh meester Kayhan Kalhor.

Kiya Tabassian

Als setar-virtuoos en veelgeprezen componist heeft Kiya Tabassian over de hele wereld opgetreden met zijn ensemble Constantinople. Hij werkte als componist, performer en improvisator samen met Radio-Canada, het internationale MediMuses project, het Atlas Ensemble (Holland), het Orchestre symphonique de Montréal, het Nouvel Ensemble Moderne, en de European Broadcasting Union. Sinds 2017 is hij Associate Artist bij het prestigieuze festival Rencontres musicales de Conques, waar hij de meest recente creaties van Constantinople presenteerde. Kiya was zeven jaar lid van de Conseil des arts de Montréal, waar hij drie jaar voorzitter was van de besluitvormingscommissie muziek, en is nu bestuurslid van de Conseil des arts et des lettres du Québec. In 2017 was hij medeoprichter van het Centre des musiciens du monde in Montréal, waarvan hij artistiek directeur is. Zijn artistieke projecten en creaties krijgen al jaren de steun van de Arts Councils in Quebec en Canada.

Michel Angers

De Canadese luitist Michel Angers ontdekte tijdens zijn studies aan de Université Laval zijn passie voor de oude muziek. Sindsdien heeft hij zich ontwikkeld tot een toegewijd en veelzijdig vertolker van het historische repertoire. Zijn kennis en beheersing van deze muzikale wereld verdiepte hij bij Paul Beier aan de Civica Scuola di Musica Claudio Abbado in Milaan.

Michel Angers behaalde aan het Conservatoire de musique du Québec unaniem een eerste prijs met grote onderscheiding. Daarnaast ontving hij beurzen van verschillende culturele instellingen en opleidingen, waaronder de Conseil des arts et des lettres du Québec, het Tafelmusik Baroque Summer Institute in Toronto en het Oberlin Baroque Performance Institute. In 2006 maakte hij opnamen voor het programma "Jeunes Artistes – Espace musique" van Radio-Canada. In 2011 ontving hij de "Prix à la création artistique" voor de regio Chaudière-Appalaches, uitgereikt door de Conseil des arts et des lettres du Québec.

Na zijn overwinning in de nationale finale van de Concours de musique du Canada in 2005 bouwde Michel Angers een actieve internationale carrière uit. Naast zijn talrijke muzikale projecten met Laurentia werkte hij samen met gerenommeerde ensembles als Ensemble Constantinople, Le Nouvel Opéra, Les Boréades de Montréal, Les Violons du Roy, Theater of Early Music, Tafelmusik en Consort Baroque Laurentia.

Met dit laatste ensemble realiseerde hij twee opnamen voor het Italiaanse label Stradivarius: "Amanti, io vi sò dire" (2011) en "Passioni, Vizi & Virtù" (2014).

Hana Blazikova

Hana werd geboren in Praag, waar haar muzikale vorming al op jonge leeftijd begon. Als kind zong ze in het kinderkoor Radost Praha en speelde ze viool. Later koos ze resoluut voor de zang. In 2002 studeerde ze af aan het Conservatorium van Praag bij Jili Kotouc, waarna ze haar opleiding verder verdiepte bij onder anderen Poppy Holden, Peter Kooij, Monika Mauch en Howard Crook.

Vandaag geldt Hana als een internationaal gerenommeerde specialiste in de uitvoering van middeleeuwse, renaissance- en barokmuziek. Ze is een veelgevraagde soliste bij vooraanstaande ensembles en orkesten, waaronder Collegium Vocale Gent, Bach Collegium Japan, Sette Voci, Amsterdam Baroque Orchestra, L'Arpeggiata, Gli Angeli Genève, La Fenice, de Nederlandse Bachvereniging, Tafelmusik, Collegium 1704, Collegium Marianum, Musica Florea en L'Armonia Sonora.

Een bijzondere plaats in haar artistieke loopbaan neemt de samenwerking met de internationaal vermaarde cornettist Bruce Dickey in. Samen namen zij de cd "Breathtaking" op, een programma dat zij sindsdien met veel succes op internationale podia uitvoeren. Hana was te gast op tal van prestigieuze festivals, waaronder het Edinburgh International Festival, de Salzburger Festspiele, het Festival Oude Muziek Utrecht, Tage Alter Musik Regensburg, Resonanzen in Wenen, het Festival de Sablé, het Festival de La Chaise-Dieu, het Hong Kong Arts Festival, Chopin i jego Europa, het Bachfest Leipzig, Concentus Moraviae, Summer Festivities of Early Music en het Festival de Saintes. In 2017 maakte ze deel uit van een grootschalige internationale productie van Monteverdi's drie opera's ("L'Orfeo", "Il ritorno d'Ulisse in patria" en "L'incoronazione di Poppea") onder leiding van John Eliot Gardiner.

Tijdens voorstellingen in Europa en de Verenigde Staten vertolkte ze de rollen van La Musica, Euridice, Minerva, Fortuna en Poppea.

Eerder nam ze, in 2010 en 2013, deel aan veelgeprezen tournees van Bachs "Matthäus-Passion" onder leiding van Philippe Herreweghe. In 2011 maakte ze haar debuut in Carnegie Hall met Bach Collegium Japan onder leiding van Masaaki Suzuki. Datzelfde jaar zong ze tijdens de paasperiode de sopraanpartij in Bachs "Johannes-Passion" met het Boston Symphony Orchestra. In 2014 werkte ze in Bogotá mee aan de scenische productie "Orfeo chaman" met L'Arpeggiata. Hana's discografie omvat meer dan dertig opnamen, waaronder de internationaal geprezen reeks Bachcantates met Bach Collegium Japan.

Naast haar werk als zangeres bespeelt Hana ook de gotische en romaanse harp. In soloprogramma's begeleidt ze zichzelf op deze historische instrumenten en brengt ze zang en instrumentale muziek samen in een bijzonder intieme muzikale vorm. Daarnaast is ze lid van het Tiburtina Ensemble, dat zich toelegt op gregoriaanse zang en vroegmiddeleeuwse polyfonie.

Didem Basar

Didem Basar, kanun-speelster (Turkse citer) en componiste, werd geboren in een familie met een rijke muzikale traditie en begon op 11-jarige leeftijd met haar muziekopleiding aan het Staatsconservatorium voor Turkse Muziek in Istanbul. Na het afronden van de kanun-opleiding aan het conservatorium zette ze haar studie voort aan dezelfde instelling en behaalde ze een bachelordiploma in compositie.

Patrick Graham

Patrick Graham is een ervaren percussionist, improvisator, componist en docent uit Montreal, Canada. Grahams levenslange fascinatie voor percussie en zijn passie voor klank hebben hem op een reis over de hele wereld geleid, waarbij hij zich heeft verdiept in hedendaagse westerse percussie, de tradities van het frametrommelen uit het Middellandse Zeegebied en het Midden-Oosten, Zuid-Indiase ritmiek en Japanse taiko.

Tanya LaPerrière

Tanya LaPerrière, die bekendstaat om de elegantie en passie van haar vertolkingen, studeerde viool aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel onder leiding van Mira Glodeanu en aan de McGill University onder begeleiding van Chantal Rémillard. Als tweede soloviool van het Arion-orkest treedt ze ook op in Canada en daarbuiten, onder meer met de gerenommeerde ensembles Caprice en Constantinople.

Johanna Rose

Johanna Rose trad op in prestigieuze concertzalen over de hele wereld, waaronder het Konzerthaus Wien, de Elbphilharmonie Hamburg, het Auditorio Nacional in Madrid en de Zaryadye Hall in Moskou. Haar spel oogst internationale lof en wordt geroemd om zijn virtuositeit, verfijning en grote muzikale gevoeligheid.

Ze heeft een lange artistieke samenwerking met Accademia del Piacere (Fahmi Alqhai), waarmee ze wereldwijd een intensieve concertactiviteit heeft ontwikkeld, onder meer in Portugal, België (ensemble in residence LUNALIA 2026), Duitsland, Oostenrijk, Polen, Zwitserland, Panama, Zuid-Amerika, de Verenigde Staten en Japan.

Johanna Rose werkte mee aan verschillende opnames voor de labels Deutsche Harmonia Mundi (Accademia del Piacere), Glossa (La Venexiana en Accademia del Piacere), Carpe Diem (More Hispano), Lindoro (Música Prima), Itinerant (La Bellemont) en Alqhai & Alqhai (Accademia del Piacere).

Haar eerste album als soliste (Rubicon Classics, 2017), met de drie sonates voor viola da gamba van Carl Philipp Emanuel Bach, werd zeer positief ontvangen door de gespecialiseerde pers.

Neva Özgen

Neva Özgen (Ankara, 1977) is kemençespeler en componiste. Na een opleiding in fluit en klarinet aan het conservatorium van de Technische Universiteit van Istanbul legde ze zich toe op de Turkse klassieke muziek en specialiseerde ze zich in de kemençe.

Sterk beïnvloed door haar vader, de gerenommeerde musicus en componist Ihsan Özgen, bouwde ze een internationale carrière uit met concerten in Europa, de Verenigde Staten en Turkije. Haar spel is diep geworteld in de rijke traditie van de Turkse klassieke muziek, die ze als uitvoerder en componist levend houdt.

Tineke Steenbrink

Tineke Steenbrink, organiste en klavecijniste, is medeoprichter van Holland Baroque. Al sinds haar jeugd is ze nauw verbonden met het Severijn-orgel van de Sint-Martinuskerk in Cuijk. Ze studeerde orgel aan het Utrechts Conservatorium en klavecimbel aan de Hochschule für Musik Köln, waar ze met de hoogste onderscheiding afstudeerde.

Na les te hebben gegeven aan de conservatoria van Zwolle en Groningen, is ze sinds 2014 verbonden aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Haar jarenlange onderzoek naar het autograaf van Pergolesi's Stabat Mater resulteerde in een uitgave bij Edition Walhall. Momenteel onderzoekt ze de uitvoeringspraktijk van de barokke gregoriaanse zang in het 17de- en 18de-eeuwse Brabant.

Sint-Dimpnakerk Geel

De Sint-Dimpnakerk, een prachtig voorbeeld van demergotiek, werd gebouwd in de periode 1349-1570. Oorspronkelijk werd ze opgericht als bedevaartskerk, een van de mooiste en belangrijkste herinneringen aan het unieke verleden van de Barmhartige Stede. Volgens de legende werden de Ierse koningsdochter Dimpna en haar biechtvader Gerebernus op deze plaats begraven. De kerk huisvest verschillende Vlaamse topstukken zoals het Sint-Dimpnaretabel, het Passieretabel en het Apostelretabel. Ook het renaissance praalgraf van de familie Merode is een absolute blikvanger.

EXPERIMENT/BIJZONDERE
KUNST/THEATER/JAZZ/ACROBATIE
KLASSIEKE MUZIEK/POEZIE
DESIGN/FOTOGRAFIE/DANS
OUDE MUZIEK/LITERATUUR
OPERA/ARCHITECTUUR/PLAATS
FILOSOFIE/FILMMUZIEK/LEVEN
GESCHIEDENIS/ERFGOED/GELUK
HEDENDAAGSE MUZIEK/FESTIVAL
POLITIEK/ECONOMIE/WORK
PERFORMANCE/SOCIOLOGIE
CHANSON/SOUNDSCAPE

Klara. Blijf verwonderd.

Beleef klassieke muziek van de middeleeuwen
tot vandaag in een historisch kader

FESTIVAL VAN VLAANDEREN ANTWERPEN

AMUZ

26|27

met o.a.

Olga Pashchenko | Solomon's Knot | Les Trouveurs & Marc Mauillon |
Sophie Karthäuser & Les Muffatti | Ensemble Céladon | PER-SONAT |
Bart Coen & Mario Sarrechia | Cantoria | Viktoria Mullova & Alasdair Beatson |
Naruhiko Kawaguchi | Léa Desandre & Thomas Dunford |
Lucile Richardot & Ensemble Correspondances |
Margret Köll | Benjamin Alard |
A nocte temporis

Info & tickets www.amuz.be

KU Leuven

Ook in Geel

KU LEUVEN

GEEL

www.kuleuven.be/geel

van roey

BOUWEN MET MENSEN

Oostmalsesteenweg 261 • 2310 Rijkevorsel • T +32 3 340 17 11 • info@vanroey.pro • www.vanroey.pro

COLOFON

ALGEMENE COÖRDINATIE EN ORGANISATIE

Festival van Vlaanderen Kempen vzw
met dank aan sponsor IOK
en mediasponsor Klara

ORGANISATIE

Mathias Coppens
directeur
Michaela Defever
marketing & PR
Iris Teunissen
productie

RAAD VAN BESTUUR

Marc De Geyter
voorzitter
Kris Vreys
ondervoorzitter
François Mylle
secretaris
Greet De Clerck
Liana Davtyan
Annemarie Peeters
Jerry Aerts
Annick Schramme
Björn Siffer

SAMENSTELLING EN REDACTIE

Mathias Coppens
Michaela Defever
Iris Teunissen

ONTWERP EN CAMPAGNEBEELDEN

www.emilielauwers.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Mathias Coppens
Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen vzw
Onder-den-Toren 12
2800 Mechelen

EUROPEAN FESTIVAL ASSOCIATION

Het Festival van Vlaanderen Mechelen maakt deel
uit van de koepel Festival van Vlaanderen en is
lid van de European Festival Association en de
International Society for Contemporary Music.

Programma onder voorbehoud van wijzigingen.

CONTACT

Festival van Vlaanderen Kempen vzw

Onder-den-Toren 12, 2800 Mechelen
T +32 (0)15 20 49 82
kempen@festival.be

www.musica-divina.be

SUBSIDIENTEN

MET DE STEUN VAN

De steden Geel, Lier, Herentals, Hoogstraten en Turnhout en de gemeenten Mol, Westerlo, Heist-op-den-Berg en Scherpenheuvel, de abdijen van Postel, Averbode en Tongerlo, en de kerkfabrieken en de toerismediënsten van de betrokken steden en gemeentes.

SPONSORS

PARTNERS

